Yo?un Bak?m A??z Bak?m? S?kl???n? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yo?un Bak?m A??z Bak?m? S?kl???n? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33364

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yo?un Bak?m A??z Bak?m? S?kl???n? De?erlendirme Ölçe?i, 2020 y?l?nda Do?u Kökcü ve Banu Terzi taraf?ndan, **yo?un bak?m ünitelerinde** yatan hastalar?n a??z hijyeni ihtiyaçlar?n?n s?kl???n? ve düzeyini standardize etmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, kritik durumdaki hastalar?n a??z sa?l??? parametrelerini sistematik olarak de?erlendirerek, hem?irelik uygulamalar?nda do?ru ve zaman?nda müdahaleyi sa?lamay? hedefler. Ölçek, toplamda 9 de?erlendirme parametresi içermekte olup, her bir parametre 4 dereceli Likert benzeri bir sistemle (Normal'den Ciddi'ye) puanlanmaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, hem?irelik bak?m kalitesini art?rmak ve a??z bak?m? eksikli?inden kaynaklanabilecek komplikasyonlar? (örne?in, ventilatörle ili?kili pnömoni) önlemek aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yo?un Bak?m, A??z Bak?m?, Kritik Bak?m, Hem?irelik, Yo?un Bak?m Ünitesi, Hasta De?erlendirmesi, Ölçek Geli?tirme, Oral Mukoza.

Yazarlar

Do?u Kökcü, Banu Terzi

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yo?un bak?m ünitesinde (YBÜ) tedavi gören hastalar?n oral durumlar?n? sistematik ve objektif bir ?ekilde de?erlendirerek, ihtiyaç duyulan a??z bak?m? s?kl???n? belirlemektir. Yo?un bak?m hastalar?nda oral mukozan?n durumu h?zla kötüle?ebilir ve bu durum ciddi enfeksiyonlara yol açabilir.

Bu standardize edilmi? de?erlendirme arac?, hem?irelerin hastan?n spesifik ihtiyaçlar?na göre a??z bak?m? uygulama s?kl???n? ve yöntemini ki?iselle?tirmesine yard?mc? olur. Ölçek, standardize edilmi? bir dil kullanarak farkl? klinikler aras?nda bak?m kalitesini kar??la?t?rma olana?? da sunar.

Yap?

Yo?un Bak?m A??z Bak?m? S?kl???n? De?erlendirme Ölçe?i, **oral durumun** ve ilgili sistemik risk faktörlerinin multidimensional bir yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, hastan?n genel oral hijyen gereksinimini belirleyen kapsaml? bir de?erlendirme arac? sunarken, hem?irelerin gözlemlenebilir fiziksel belirtileri hem de hastan?n klinik durumunu etkileyen destek sistemlerini (Beslenme ve Solunum deste?i) dikkate almas?n? sa?lar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, hastan?n ya?? gibi demografik bir parametreyi bile de?erlendirmeye dahil ederek, risk faktörlerinin kapsaml? bir ?ekilde ele al?nmas?n? amaçlar. Bu yap?, yo?un bak?m hastalar?nda a??z sa?l???n?n sadece lokal bir sorun de?il, genel sistemik durumun bir göstergesi oldu?u ilkesine dayan?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme makalesi olan "Development of an intensive care oral care frequency assessment scale" (Kökcü & Terzi, 2020) içerisinde detayl?ca sunulmu?tur. Geli?tirme sürecinde, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? **yap?y?** do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla alan?nda uzman görü?leri al?narak **kapsam geçerli?i** sa?lanm??t?r. Ayr?ca, ölçe?in teorik beklentilerle uyumunu test etmek amac?yla yap? geçerli?i analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Kullan?c?lar?n, geçerlik bilgilerinin tam detaylar?na (örne?in, faktör yükleri ve istatistiksel uyum indeksleri) ula?mak için orijinal bilimsel makaleyi incelemeleri önerilir. Ölçe?in klinik alanda güvenle kullan?labilmesi için gerekli olan geçerlik kan?tlar? makalede yer almaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? test etmek amac?yla geli?tirme a?amas?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??malar?n sonuçlar?, ölçe?in yo?un bak?m ortamlar?nda farkl? gözlemciler taraf?ndan veya tekrarlanan ölçümlerde tutarl? sonuçlar verdi?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Tipik olarak, ölçek geli?tirme çal??malar?nda **iç tutarl?l?k** (Cronbach alfa katsay?s?) ve/veya **gözlemciler aras? güvenirlik** yöntemleri kullan?lm??t?r. Elde edilen güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in hem?ireler taraf?ndan yap?lan de?erlendirmelerde yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r. Bu istatistiksel sonuçlar?n tamam?, ölçek geli?tirme makalesinde mevcuttur.

Faktör Analizi

Yo?un Bak?m A??z Bak?m? S?kl???n? De?erlendirme Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü incelemek ve maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? görmek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, 9 de?erlendirme parametresinin tek bir temel yap?y? (A??z Bak?m? ?htiyaç S?kl???) temsil edip etmedi?ini veya birden fazla alt boyuta ayr?l?p ayr?lmad???n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in klinik alanda uygulanabilirli?ini ve teorik yap?yla uyumunu desteklemektedir. Analizler, ölçe?in yo?un bak?m ortam?nda a??z bak?m? risklerini de?erlendirmede etkin bir araç oldu?unu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 9 de?erlendirme maddesinden olu?an, 4 dereceli **Likert benzeri** derecelendirme sistemi.

Language Available: Türkçe (Orijinal geli?tirme dili)

Population Group: Kritik durumdaki hastalar, **yo?un bak?m** ünitelerinde tedavi gören bireyler.

Age Group: Hastan?n Ya?? bir de?erlendirme parametresi olarak yer almas?na ra?men, ölçek a??rl?kl? olarak **eri?kin yo?un bak?m hastalar?** için tasarlanm??t?r.

Population Details: Yo?un bak?m ünitelerinde yatan, a??z bak?m? ihtiyac?n?n s?k ve detayl? de?erlendirilmesi gereken hastalar.

Test Methodology: Klinik gözlem ve hem?irelik de?erlendirmesine dayal? bir puanlama metodolojisi. Puan yükseldikçe a??z bak?m? ihtiyac?n?n ciddiyeti artar.

Anahtar Kelimeler

A??z Sa?l???, Hem?irelik Bak?m?, **Yo?un Bak?m** Hem?ireli?i, Oral Mukoza, Solunum Deste?i, De?erlendirme Ölçe?i, Kökcü ve Terzi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar (Banu Terzi) için ileti?im adresi: copurbanu@hotmail.com

Correspondence Address: ?leti?im bilgileri, *Nursing in Critical Care* dergisinde yay?mlanan makalede detayl? olarak yer almaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Banu Terzi ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Makalenin tam metnine eri?im ve **DOI** bilgileri mevcuttur.

Kaynaklar

Do?u Kökcü, Ö., & Terzi, B. (2020). Development of an intensive care oral care frequency

ARABPSYCHOLOGY.COM

assessment scale. *Nursing in Critical Care.* https://doi.org/10.1111/nicc.12529.

Makalenin tam metnine bu ba?lant? üzerinden de eri?ilebilir: onlinelibrary.wiley.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

yogun-bakim-agiz-bakimi-sikligini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf
yogun-bakim-agiz-bakimi-sikligini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Yo?un Bak?m A??z Bak?m? S?kl???n? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

Ölçek Derecelendirmesi:

1 = **NORMAL**
2 = **HAF?F**
3 = **ORTA**
4 = **C?DD?**

De?erlendirme Parametreleri (Toplam 9 adet):

Hastan?n Ya??
Dudaklar
Di?ler
Dil
Oral mukoza
Tükürük salg?s?
Yanaklar
Beslenme deste?i
Solunum deste?i

ARABPSYCHOLOGY.COM